

Ma délután: karnevál

Az ünnepi hetek egyik legkedvesebb, lehangulatossabb eseménye, a KISZ-esek karneválja a mai napon, vasárnap lesz. Csaknem ezer fiatal fog össze, hogy színpompás és mulatságos ötletekkel, a fél városos átkívózó menetel lebie meg a város köit és a vendégeket. Öt órától kezdve gyülekeznek a nagykorúknak a Kossuth Lajos sugárút és József Attila sugárút közt levő szakaszán. Kell ekkora hely hozzá, hogy szépen sorba álljon a rengeteg karneváli díszlet és maskarara: rakéta és kis Muck, Foxi Maxi és virágosár, november és óriás elefánt, "iramis" és a brazilok "temetése". De mindet most nem soroljuk el, tessék inkább megnézni!

A menet 6 órakor indul, s végighalad a Kossuth Lajos

sugárúton, a Széchenyi téren, a Kállay Ödön utcán, a hídon (a rendőrség gondoskodik lezárásáról erre a rövid időre), a Vedres utcán, Szőregi úton. Odesszai körúton át a Vidám Parkig. Lesz móka, kacagás, látnivaló éppen elég! Még a néptánc fesztivál résztvevői is felvonulnak. A Vidám Park egy óra hosszára a karnevál résztvevőinek birtokába kerül, de ezzel még nincs vége a napnak: nagyszabású bál zárja a karnevált a Vigadóban.

Mint minden évben, az idén is zsűri dönti el, melyik üzem vagy vállalat hozta a karneválra a legszellemesebb, legszebb kivitelezésű ötletet. Aki győz, azé a vándorserleg, s még huszan jutalmat is kapnak.

AZ ÖTVENEDIK TRAGÉDIA

B. Glan szovjet színházi szakember:

"Meggyőző igazolása a tömegszínházi rendezések sikerének"...

Három nap múlva jubileumra kerül sor a szegedi szabadtéri: Vedres György olvasónk felhívta a figyelmünket arra, hogy a szerdai előadás lesz Madách művének 50. szabadtéri előadása. Ebből az ünnepi alkalomból érdekes részlet közlünk B. Glan kiváló szovjet színházi szakembernek a Theatre apríli számában megjelent a Szegedi fesztivál című tanulmányából, amelynek megjelenéséről korábban már tudósítottuk olvasóinkat.

Széles körben népszerű Magyarországon Madách filozófiai szindarabja, Az ember tragédiája, amelyben nagy monológok és párbeszédek hangzanak el a különböző történelmi korszakokon át az élet értelméről és an-

nak változásairól. E műszírevitele igen bonyolult feladat, különösen a tömegszínház feltételei közt. A nézők szeméi előtt vonulnak el Egyiptom, az ókori Görögország, Róma, a középkori Bizánc életének képei, a renaissance Csehországa, Franciaországa és nagy francia forradalom és Angliáé a kapitalizmus kezdetének idején.

Ezeket a bonyolult tömegjelenségeket Vámos László rendező a darab karakterének és témájának megfelelő monumentalitással és lendülettel vitte színre, nagy találékonysággal és képzelőerővel. Merészen egyesít egy előadásban különböző műfajokat és stílusokat: drámát, epikus mondat, groteszket és tündért, a koreográfiát, mint organikus elemet viszi be az előadás szövevébe (különösen jók a plasztikus etűdök és táncok a római szaturnáliák jelenetében).

Erdekes, hogy emellett Vámosnak sikerült megőriznie a jelenkori művész szellemes látás- és érzékelésmódját is. Ez az előadás tempóján, annak művészi értelmezésében és kivitelezésében is kifejeződik. E grandiózus előadás sikerében nagy szerep jut a látványos résznek. Nem győzzük csodálni a változások gyorsaságát és szabotosságát, cserélődtek a dekorációk, a résztvevők száza pedig a kornak megfelelő jelmezbe öltöztek át. És mindezt 3-4 perc alatt hajtották végre! Valóban magukok és boszorkánymesterek! Majdnem ezer ember vesz részt ebben a tömegelőadásban, de főszerepet csak három színész játszik. Éva, akit a nálunk filmekről ismert színésznő, Ruttkay Éva alakít, Ádám — a fiatal tehetséges színész, Nagy Attila, ennek a szerepnek legjobb alakítója Magyarországon, és Lucifer, akit Magyarország kiváló drámai színésze, Gábor Miklós játszik ragyogóan. Itt azokkal támad vitaközni kedvem, akik a drámai előadások tömegszínház-

ban való bemutatása ellen lépnek fel, azzal motiválva ellenvetéseiket, hogy a néző nagyon eltávolodik a színésztől és ez megnehezíti, néha pedig lehetetlenné is teszi a színészek arcjátékának érzékelését.

Természetesen a nagy nézőtér előtti fellépés bizonyos mértékben a játék más fogásait és másféle színpadi magatartást kíván. Nagyon jól határozta ezt meg a görög rendező, Rondiris. Amikor megkérdeztük, miben különbözik Elektra rendezése a tizenhétézer emberre szóló epidaursi szabadtéri színházban a Csajkovszkij-teremben való színrehozattól, azt felelte: „A kórus kétszeresére növekszik, de ami a legfőbb — a gesztusok szélesebbek és fenségebbeké válnak és a dikció még szabatosabb”. A szegedi színházi fesztivál tapasztalata rendkívül meggyőző igazolása a vezető drámai színészek részvételével való tömegszínházi rendezések sikerének.

A szegedi fesztivál, a dubrovnik, salzburgi előadások emlékeztetnek bennünket a saját, sajnálatosan sok tekintetben elfelejtett tapasztalataira, amelyeket nemcsak fel kell támasztanunk, de jelentősen is kell szélesítenünk.

Szegedi Ünnepi Hetek

(Folytatás az 1. oldalról.)

gattak. A román küldöttség — Florea Neacsu, a román Köznevelési és Távközlési Dolgozók Szakszervezete elnökének vezetésével —, az angol küldöttség — J. L. Jones az angol szállítmunkások szakszervezeté ügyvezető főtákar-helyettesének vezetésével —, a francia küldöttség — Giot Gervais, a francia köznevelési szakszervezet Reims városi bizottsága tagjának vezetésével — tapasztalatcserére érkezett városunkba.

A küldöttségeket Hoffmann Márton, az SZMT titkára és Tombácz Sándor, a 10. AKÖV szakszervezeti bizottságának titkára köszöntötte. Még az este részt vettek a szakszervezeti együttesek országos néptánc-fesztiváljának Fergeteges című műsorán, ma többek között találkoznak a 10. AKÖV szakszervezeti aktivistáival, hétfőn megtekintik a szegedi autóbussz-pályaudvart és a köznevelési vállalat épülő telephelyét.

Ugyancsak tegnap érkezett Szegedre a Vasutas Dolgozók Szakszervezetének meghívására Magyarországon tartózkodó háromtagú francia szakszervezeti küldöttség, melynek vezetője Francis Beuzet, a CGT-hez tartozó francia vasutasszakszervezet titkára. A delegációt Rács Kálmán, a vasutasszakszervezet megyei bizottságának titkára és Elek György, a szegedi MÁV Igazgatóság helyettes vezetője fogadta. Délután a Petőfi Sándor Művelődési Otthonban találkozott a vasutasszakszervezet szegedi aktivistáival, este megtekintették a szabadtéri előadást. A vendégek ma városunkkal ismerkednek.

A vendégjárás ma tovább folytatódik. A bejelentett adatok szerint mára tízezer vendéget várnak.

Néptáncfesztivál után

Az ünnepi hetek úgynevezett kiegészítő rendezvényeit sokan másodlagos, elhanyagolható eseményeknek tekintik, olyanoknak, amelyek önmagukban, a szabadtéri játékoktól és az ünnepi hetektől függetlenül nem állhatnának meg. A kiegészítő rendezvényeknek — így tartják egyesek — csak a játékok rájuk vetődő fénye miatt van bizonyos jelentőségük.

Hogy ez mennyire nincs így, azt sok más esemény mellett a szakszervezeti együttesek tegnap befejeződött országos néptánc fesztiválja is szemléletesen bizonyítja. Formálisan tekintve ez is „kiegészítő rendezvény”, valójában azonban egyenesen reprezentatív esemény volt ez a fesztivál nemcsak az ünnepi heteknek, hanem egész kulturális életünknek.

Reprezentatív esemény volt többek között dokumentatív jellege miatt. A szakszervezeti együttesek fesztiválja országos jellegű szemléje volt a néptánc mozgalomnak: műsorában budapesti, miskolci, tatabányai, várpalotai, szolnoki, zalaegerszegi és szegedi tánc-csoportok léptek a közönség elé. A sokfelől jött együttesek fellépése egyrészt a műsor színességét, gazdagságát biztosította, másrészt — és ezzel együtt — tájékoztatást nyújtott a közönségnek a népi táncmozgalom jelenlegi helyzetéről, állapotáról. Arról, hogy milyen törekvések, szándékok és célok foglalkoztatják együttesünket, műkedvelő csoportjainkat.

Manapság elég gyakran rendeznek táncfesztiválokat az ország különböző városai-ban. A legutóbbiról, a bafáról nemrég számoltunk be lapunk hasábjain. Ez a mostani, szegedi fesztivál azonban, azt hiszük, nem csupán egy volt ezeknek a gyakori találkozásoknak a sorában. Kivétellessé teszi, hogy a legtöbb találkozónál teljesebb, gazdagabb áttekintést adott a táncmozgalom helyzetéről.

Mi a lényege annak, amit ezzel kapcsolatban a fesztivál műsoraiból megtudtunk? A legfontosabb: a népi táncmozgalom, amelyet néhány évvel ezelőtt elsírtunk, mert úgy tűnt, válságba került, ma ismét fellendülőben van. Meghozta úgy, hogy ez a fellendülés nemcsak valami homályos és rejtett tendencia, hanem mindenki előtt világosan és határozottan megmutatkozó eredmény.

Fellendülésre mutat a közönség érdeklődése is. Néhány évvel ezelőtt arról panaszkodtak a táncosok, hogy a közönség érdeklődése munkájuk iránt csökkent. Ma viszont frissen és elevenen figyel az együtteseket a közönség — így fogadta a fesztivál műsorát is — szinte majdnem úgy, mint annakidején, húsz esztendővel ezelőtt, a mozgalom bölcsőjénél.

Ez a megfrissült érdeklődés nyilvánvalóan a csoportok változó munkájával függ össze. A közönség fokozódó figyelme szeizmográfként jelezte és jelzi, hogy változott a csoportok munkája, hogy az érdeklődés csökkenésére

(Somogyiné felv.)

Részlet a szabadkai Mladost csoport bemutatójából

az együttesek a leghelyesebb módon választottak újat kerestek.

Hiba lenne ezzel az újkereséssel kapcsolatban valamely gyökeres fordulatról beszélni. A szegedi fesztivál is meggyőzően bizonyítja: a néptánc mozgalom úgy igyekezett változni, hogy közben nem lépett ki önmagából, megmaradt annak, aminek indult, a népi hagyományok apólójának. Csak a hangsúly tevődött át az apólásról a továbbfejlesztésre, a stilizációra, bizonyosfokú tartalmi, érzelmi, hangulati elmélyítésre.

A fesztiválon nem született rangsorolás, a bemutatók nem versenyszerűen zajlottak le. Nem szándékunk, hogy zsűriként rangsoroljuk az együtteseket. Véleményünk szerint a fellépő cso-

portok tehetségük és tudásuk legjavát nyújtották, csakugyan megérdemlik a dícséretet és elismerést. Mégis említsük meg, hogy a várhatóan „fesztiválgöztes” Vámos művésze mellett nekünk is és a közönségnek is legjobban talán a VDSZ Bartók együttese tetszett. Táncuk mind elgondolásban, mind színpadravítellük tekintve egyaránt magas színvonalúak, tartalmasak voltak.

A fesztivált rendező SZMT a Szegedi Ünnepi Hetek idején a következő években is megrendezi a néptánc-együttesek országos találkozóját. Az első, tegnap befejeződött fesztivál sikere bizonyítja, hogy ez a fesztivál méltó a játékokhoz és az ünnepi hetek más rangos programjához.

Rózsaparádéz Szegeden

Megnyílt az országos virágkiállítás

Tegnap délelőtt országos virágkiállítás nyílt Szegeden a Délmagyarországi Áramszolgáltató Vállalat Klauzál téri kiállító helyiségében. A termet zsúfolásig töltö közönséget Hoffgang Péter, a Hazafias Népfőnt városi bizottságának titkára köszöntötte. Ezután Nagy Dániel, az Elnöki Tanács tagja mondott megnyitó beszédet. Részletesen foglalkozott a kiállító vállalatok és gazdaságok szép munkájával, eredményeivel, és ismertette a díjakat.

A szegedi virágkiállításon az ország különböző vidékeiről 27 vállalat, intézet, illetve tsz mutatja be kertészeinek remekait. Gyönyörű látványt nyújt az újszegedi Haladás Tsz rózsaparádéja, a budapesti Sasad Tsz művészi megoldású virágtálat. A könyvtárosok munkáját dicséri a kiállításnak a dísznővénytermesztés 300 éves hazai szakirodalmát bemutató része.

Az országos bírálóbizottság külön értékelt a vágott virágokat, a cserépes növényeket, a kötészet megoldásokat és a művészi rendezést. A kiállítás nagydíjat ka-

pott a Szegedi József Attila Tudományegyetem fűvészkertje, valamint a budapesti Sasad Tsz, I. díjat a Szegedi Városgazdálkodási Vállalat, a hódmezővásárhelyi Kertészeti Vállalat, az újszegedi Haladás Tsz és a Szegedi Somogyi Könyvtár, II. díjat a pécsi Kertészeti Szakszövetkezet, a mihályteleki Új Élet Tsz, a szegedi Ifjú Gárda ifjúsági város, továbbá a Kertészeti Kutató Intézet budatényi üzemé, III. díjat a makói Kossuth, a hódmezővásárhelyi Marx Tsz és a Délmagyarországi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet. A bírálóbizottság különdíjban részesítette az újszegedi Haladás és a budapesti Sasad Tsz-t, a Szegedi Tanárképző Főiskolát, valamint a városi kertészetet, s továbbá tíz dícsérő és 16 elismerő oklevelet adott ki.

Szombaton délen az őszibarack-, bor- és virágkiállítás nyolcezeredik fizető látogatója, Anna Ilics, szuboticiai képviselő, a jugoszláv kultúregyüttés tagja, az újszegedi Haladás Tsz első díjat nyert rózsacsokrát kapta ajándékba a rendező bizottságtól.

Rózsák a kiállításon

Olvasó nők

A „Nők könyvespolca” mozgalom tagjainak első találkozója

Két esztendővel ezelőtt, 1964-ben indult a Nők könyvespolca mozgalom, s azóta tízezer főre nőtt olvasó-, illetve vásárlótábor.

Az eddig működő könyvespolcok viszonylag szűk társadalmi és olvasóréteget kapcsolnak magukhoz. Ezért született a gondolat tömegeket mozgató olvasómozgalom létrehozására — a nők ilyen irányú felkarolására.

Vidéken, falvakban általában kevesebb a „lehetőség”

az új könyvek beszerzésére, a „két műszakot” végző nők többségének külön fáradság a könyvek megvásárlása. Így indította a népszerű képzőlap, a Nők Lapja a Nők könyvespolca mozgalmat. Ez a mozgalom azonban azonnal, hogy ismerteti és háza hoz szállítja a legújabb könyvtérmet, speciális „női” könyvekkel is kedveskedik tagjainak. Elsőrendű feladata, hogy új olvasókat toborozzon azokból, akik eddig semmit, vagy csak igen keveset olvastak. Célkitűzéssel közt szerenel tovább, hogy ne rövid életű kampány legyen, hanem hosszú évekre szóló mozgalom. A könyvek különleges kiadásban, számozva jutnak el a tagokhoz. Ez hozzájárul ahhoz, hogy messzeressék a könyvek gyűjtését. Természetesen a szabad válogatás elvét is tisztelgetben tartják a szerkesztők: a tagokat nem riasztja el semmilyen előre vállalt kötelezettség.

A Nők könyvespolca mozgalom különböző kedvezményeket nyújt tagjainak. Kéthavonta díjtalanul kaphat meg a mozgalom képes tájékoztatóját, s négyezer forint összegig folyószámlára vásárolhatnak, négyhavi törlesztésre, kezelési költség nélkül. A Thália Színházba 40 százalékos kedvezménnyel válhatnak bérletet négy előadásra, ingyen mehetnek hajókirándulásokra, és évente kétszer vásárolhatnak 50 százalékos kedvezménnyel a külön jegyzékben szereplő művekből. A tagtörzsz versenyeken az önkéntes szervezők értékes jutalmat kapnak.

Szegeden most, vasárnap — hétfőn kerül sor első találkozójukra. A kétnapos gazdag programban szerepel Az ember tragédiájának megtekintése, s hétfőn délelőtt a Nemzeti Színházban nagyszabású irodalmi ankétára kerül sor. Írók — Vácsi Mihály, Fehér Klára — és színészek — Csoibi Hilda Kossuth-díjas, Nagy Attila Jászai-díjas, Almásy Eya és Szenthelyi Judit — szereplésével.